

116-07-1984

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED] [REDACTED]

Uw brief van	Uw kenmerk	Ons kenmerk	Bijlagen
BETREFT		Nr. 15.140/I/P/F [REDACTED]	1

Erkende autorijscholen en rijbewijs-examencentra.

Mijnheer de Minister,

Ter zittingen van 8 december 1983, 9 februari 1984 en 5 april 1984, heeft de V.C.T. uw vraag om advies van 9 juni 1983 onderzocht, betreffende de erkende autorijscholen en de rijbewijs-examencentra.

In verband met de autorijscholen werden er twee vragen gesteld, met name :

1. Welke taal moeten de autorijscholen van de verschillende landsgebieden gebruiken voor het theoretisch en praktisch onderwijs ?
2. In welke taal moeten de onderwijsgetuigschriften en de bekwaamheidsgetuigschriften, afgeleverd door de autorijscholen, gesteld worden, en meer bepaald, kan een school die les geeft in een bepaalde taal documenten afleveren in een andere taal ?

De V.C.T. heeft haar vroegere adviezen terzake bevestigd volgens welke deze autorijscholen onder de toepassing van de S.W.T. vallen in uitvoering van hun artikel 1, § 1, 2e; dat het gaat om "diensten" met het karakter van plaatselijke diensten; dat ze evenwel niet onderworpen zijn aan het gezag van een openbare macht in de zin van artikel 1, § 2, 2de lid van de S.W.T., ondanks de nauwgezette controle die op hen wordt uitgeoefend (advies 2237 van 22 januari 1970 en advies 14.210 van 10 februari 1983).

Als plaatselijke diensten moeten deze scholen in binnendienst de taal gebruiken die hen opgelegd wordt door de artikelen 10, 17 en 23 van de samengeschakelde taalwetten. Ze moeten bedoelde wetten naleven in hun betrekkingen met de openbare machten, met het publiek in het algemeen en met de particulieren.

Aldus zullen zij in de taal die, naargelang van het geval, wordt vastgesteld door de artikelen 14, § 1 en 2, 20, § 1 en 26 der S.W.T., de onderwijs- of bekwaamheidsgetuigschriften opstellen die zij uitreiken aan de particulieren die de door hun georganiseerde leergangen en examens doorgemaakt hebben.

Daarentegen is de V.C.T. na de gegevens van het probleem nauwkeurig te hebben onderzocht, tot de conclusie gekomen dat geen enkele bepaling van de wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken, het taalstelsel van het onderwijs in dergelijke scholen klaar en duidelijk omschrijft. Overigens vallen die scholen niet onder de toepassing van de wet van 30 juli 1963 tot vaststelling van de taalregels in het onderwijs.

Zij is van oordeel dat het gewaagd is een verband te leggen tussen de taal van de leergangen en examens en die van de binnendienst of nog, die waarin de getuigschriften worden gesteld.

Aangezien er bijgevolg geen enkele andersluidende bepaling kan worden aangevoerd, kan niets beletten dat een school die in een bepaalde taal onderwijs verstrekt, de dokumenten die zij aflevert, volgens de wens van de betrokkene, stelt in een andere landstaal waarvan het gebruik erkend is in de gemeente waar de zetel van de dienst gevestigd is.

Een derde vraag betrof de rijbewijs-examencentra, met name : "kunnen de examencentra voor het bekomen van het rijbewijs die examens afnemen in een bepaalde taal, op aanvraag van de belanghebbenden, dokumenten afleveren in een andere taal dan die van het gebied waar ze gevestigd zijn ?"

De V.C.T. is van oordeel dat de Minister van Verkeerswezen door het beheer van die examencentra toe te vertrouwen aan private rechtspersonen die verenigd zijn in de schoot van de Groepering van de organismen voor de controle van de Automobielen, hen een opdracht heeft toevertrouwd die de grenzen van een privaat bedrijf te buiten gaan. In het raam van die opdracht, zijn de rijbewijs-examencentra onderworpen aan de S.W.T. bij toepassing van artikel 1, § 1, 2° van die wetten.

De concrete organisatie van dit net van examencentra heeft voor de V.C.T. slechts belang in de mate dat zij de toepassing van de S.W.T. beïnvloedt, onder meer op het stuk van de faciliteiten waarin die wetten voorzien voor de inwoners van gemeenten met een speciale taalregeling.

Het systeem van de "vervangingscentra" waarin wordt voorzien bij ministerieel besluit van 7 februari 1977 en dat eenieder vrij laat inzake het kiezen van de taal waarin het rijbewijsexamen zal worden afgelegd, druist, in dat opzicht, in tegen de beginselen die aan de basis liggen van de taalwetgeving. Enerzijds veralgemeent het de "faciliteiten" die de S.W.T. voorbehouden aan de inwoners van gemeenten met een speciale regeling en, anderzijds, kan men ook stellen dat het sommige inwoners van zogenaamde faciliteitsgemeenten, de voorrechten ontnemt waarop zij kunnen bogen (Franstalig inwoner van Ronse verplicht naar Doornik i.p.v. naar Brakel; Nederlandstalig inwoner van Moeskroen verplicht naar Tielt i.p.v. naar Doornik).

De Commissie is zich bewust van de moeilijkheden die een strikte naleving van de S.W.T. zou opleveren. Zij wenst niettemin dat er, naar het voorbeeld van wat voor de stations voor automobielcontrole werd gedaan, maatregelen zouden worden bestudeerd die het mogelijk maken het huidige systeem gaandeweg te vervangen door een organisatie die beter overeenstemt met de S.W.T.

In principe moeten dergelijke examencentra - gewestelijke diensten - een examen afnemen in de taal (of talen) die voor hun betrekkingen met particulieren worden voorgeschreven door hun taalgeaardheid welke, op haar beurt, bepaald wordt door de werkring van de dienst en de plaats waar hij is gevestigd. Van die taalgeaardheid van de dienst zal (zullen) ook de taal (talen) afhangen waarin de getuigschriften moeten worden gesteld (attesten van welslagen of mislukking).

In feite zijn alle examencentra, volgens de organisatie die werd uitgewerkt door het ministerieel besluit van 7 februari 1977, ongeacht hun taalgeaardheid, eentalige diensten. Uitzonderingen op die regel zijn enkel de twee diensten gevestigd in Brussel-Hoofdstad (F - N) en de dienst in Eupen (F - F). Eventuele moeilijkheden worden weggewerkt door het invoeren van vervangingscentra voor diegenen die een examen wensen af te leggen in een andere landstaal dan die van het centrum.

De gestelde vraag is, bij de huidige stand van zaken, slechts pertinent in zoverre zij de centra betreft die dienst doen als vervangingscentra, d.w.z. beide examencentra die in Brussel-Hoofdstad zijn gevestigd, de centra te Tielt en Alken in Nederlands taalgebied en de centra te Luik en Doornik in Frans taalgebied.

Er rijst geen enkel probleem voor de twee tweetalige centra te Brussel-Hoofdstad, die gewestelijke diensten zijn in de betekenis van artikel 35, § 1, b der S.W.T. (artikelen 19 en 20 der S.W.T.).

De centra te Luik en Tielt zijn gewestelijke centra in de betekenis van artikel 33 der S.W.T. die er niet toe gemachtigd zijn een getuigschrift op te stellen in een andere taal dan die van het gebied, met dien verstande dat elke belanghebbende die er de noodzaak van aantoonst, een vertaling kan verkrijgen onder de voorwaarden van artikel 15, § 1 der S.W.T., d.w.z. door zijn aanvraag te richten aan de gouverneur van de provincie waar zijn woonplaats zich bevindt.

De vervangingscentra te Doornik en Alken zijn gewestelijke diensten in de betekenis van artikel 34, § 1, a. Zij zijn dus gemachtigd tot het uitreiken van Franse en Nederlandse getuigschriften, maar dan wel enkel aan de inwoners van de gemeenten met speciale regeling uit hun ambtsgebied. Indien belanghebbende die geen taalkeuze heeft omdat hij in een gemeente zonder speciale regeling woont, zou, in zoverre hij er de noodzaak van aantoonst, een vertaling van het getuigschrift kunnen verkrijgen volgens de voorschriften van artikel 13, § 1 der S.W.T., d.w.z. door zijn aanvraag te richten aan de gouverneur van de provincie waar zijn woonplaats zich bevindt.

Dit onderzoek blijft echter louter theoretisch bij de huidige stand van zaken, aangezien diegenen die een getuigschrift zouden kunnen vragen dat gesteld is in een andere taal dan die van het gebied waar het examencentrum gevestigd is, niet wonen in het ambtsgebied van dat centrum, zoals dat door de S.W.T. wordt omschreven.

Anderdeels kan een vervangingscentrum dat voor de examens de taal gebruikt van het gebied waar het is gevestigd (betrekkingen met een particulier) zich niet van de S.W.T. bevrijden naar aanleiding van een getuigschrift dat het aan diezelfde particulier uitreikt.

De Commissie kan dus niet anders dan ontkennend antwoorden op de gestelde vraag.

Met de meeste hoogachting,

De Voorzitter

